

særlig Bestemmelsen i § 4 om, at Kommunalbestyrelserne, foruden at de selv hæfter for deres Laan og eventuelt skal foretage ekstraordinære Skatteudskrivninger, yderligere skal have et solidarisk Ansvar, saaledes at de skal udrede indtil 6 pCt. af det oprindelige Laan, hvis der bliver Tale om Tab ved andre Kommuner. Det er at vise en Slags Mistillid til Kommunerne. Jeg kan ikke tænke mig, at det skal være nødvendigt at fordre mere Sikkerhed af Kommunerne, naar det principalt fordres, at de hæfter for deres eget Laan, og der altsaa fordres ekstraordinær Skatteudskrivning. Vore Kommuner er ikke saa daarligt stillede, at man ikke kan faa fuld Sikkerhed for et saadant Laan ved Bestemmelsen om en ekstraordinær Skatteudskrivning. Det hævdede jeg ogsaa ved Forhandlingen mellem Købstadforeningen og Ministeriet; men jeg forstod, at det var en Betingelse, der var stillet fra Bankernes Side, og saa, er der maaske ikke noget at gøre derved. Men kunde denne Bestemmelse blive taget ud, vilde jeg meget anbefale det paa Kommunernes Vegne.

Jeg takker den højtærede Minister, fordi han har faaet Bestemmelsen om Stempelfrihed ind, saaledes som det ogsaa er ønsket fra Kommunernes Side; men Bestemmelsen er ikke fuldt ud tilfredsstillende, der er ikke opnaaet fuldt ud Stempelfrihed for disse Laan, idet Kommunerne først faar Stempelfriheden, naar en ny Obligation bliver udstedt til Afløsning af Laanet fra Laanekassen. Men de Kommuner, som enten har indfriet Obligationen, inden det her fastsatte Tidsrum er udløbet, eller som har betalt Afdrag, nyder ikke Stempelfrihed for de Beløb, de har maattet laane for at afdrage, og heller ikke, hvis de helt har indfriet Laanene og ikke skal optage noget nyt Laan dertil. Hellere vilde jeg have set, at man var gaaet saa vidt fra Statens Side, at man havde ydet fuld Støtte, fuldstændig Stempelfrihed. Det er imidlertid kun Smaating, som jeg ikke vilde have gjort Fordring paa at faa opfyldt, og med Hensyn til hvilke jeg vilde have bøjet mig, hvis Sagen kunde være gaaet videre uden Udvalgsbehandling. Nu gaar Sagen jo i Udvalg, hvor de kan blive overvejet, og jeg vil da slutte med at anmode Udvalget om at arbejde hurtigt. Jeg tror ikke, der er

noget andet Valg, end at vi enten maa indtage det Standpunkt: vi vil ikke tage det Lovforslag, eller: vi vil tage det væsentligt i den Form, hvori det foreligger.

Vejstrup: Den Ordning, som man her søger at etablere igennem det foreliggende Lovforslag om en midlertidig Laanekasse for Kommunerne, forekommer mig at have to Formaal, saaledes som det ganske rigtigt er omtalt af de ærede Medlemmer, der hidtil har haft Ordet. Det første Formaal med en saadan Laanekasse er at sikre Kommunerne de Laan, som nu en Gang er nødvendige til Fortsættelse af de Arbejder, man dels har paabegyndt og dels tænker at iværksætte, og at fremskaffe disse Laan til en rimelig Rente — man kan jo i dette Øjeblik ikke vel tale om en billig Rente, noget saadant er ganske sikkert udelukket. Bestræbelserne fra Ministeriets Side er altsaa gaaet ud paa at fremskaffe Laan til en Rente, som maa kaldes fornuftig og rimelig under Hensyn til de Forhold, hvorunder vi lever. Det andet Formaal er dette, at man samtidig hermed vil søge at afbøde lidt af den Ulykke, som Arbejdsløsheden medfører. Vi er jo saadan stillede, at vi næsten har kronisk Arbejdsløshed, men det ytrer sig selvfølgelig langt værre under de nuværende Forhold, derom er der ingen Tvivl. Jeg antager altsaa, at det er de Grunde, som har været bestemmende for Ministeriet ved Fremsættelsen af Lovforslaget, og disse Grunde kan jeg for mit Vedkommende ganske tiltræde ikke alene paa egne, men ogsaa paa mit Partis Vegne.

Jeg fæster min Opmærksomhed ved Ordet „Kommuner“, som findes i Lovforslagets § 1. Der staar i § 1: „Ved Oversenskomst mellem Staten og danske Banker og Sparekasser oprettes en Laanekasse med det Formaal at yde Kommuner midlertidige Laan“ o. s. v. Jeg gør dette, fordi jeg tager Ordet „Kommuner“ i videste Betydning. Jeg haaber for mit Vedkommende, at Meningen ikke er, at denne Laanevirksomhed skal indskrænkes til de større Bykommuner eller Amtskommuner, men at Ordet „Kommuner“ maa tages i den Forstand, at selv de mindste Landkommuner vil komme i Betragtning, naar